

Høringsuttalelse fra Skolelederforbundet lokallag Rana, sak 2025/14305

Skolelederforbundet i Rana ønsker med dette å gi innspill til pågående høring om oppvekststruktur. Vår uttalelse bygger på et lederperspektiv, der vi legger særlig vekt på krav til forsvarlighet, tidsperspektiv, arbeidsmiljø og konsekvenser for elever, ansatte og kvalitet i opplæringen.

1. Lederperspektivet – et spørsmål om forsvarlighet

Samtidig som omstruktureringen skal gjennomføres, skal vi fortsatt ta oss av daglig drift og pedagogisk utviklingsarbeid. Dette vil være en svært krevende arbeidssituasjon med flere arbeidsoppgaver og økt belastning. Dette skaper et betydelig press på lederrollen og Skolelederforbundet i Rana er bekymret for sine medlemmer.

Innen 01.08.2026 skal det etter planen være avklart:

- hvilke elever som skal bytte skole
- hvilke ansatte som skal omplasseres
- mulige overtallighetssituasjoner
- eventuelle ombygginger og tilpasninger ved berørte skoler
- SFO-organisering og oppstart (27. juli 2026)

Skolelederforbundet mener at omfanget av omstillingen er så stort at kommunen må sikre tilstrekkelige administrative ressurser dersom prosessen skal være faglig og arbeidsrettslig forsvarlig.

2. Tidsperspektiv er for stramt

En god prosess forutsetter tilstrekkelig tid til å ivareta både elever, foresatte og ansatte. For de som skal bytte skole, må trygg overgang og god oppfølging være fundamentalt. For ansatte må involvering, drøftinger og etterlevelse av lovpålagte frister gjennomføres på en ryddig og forsvarlig måte.

Vi er usikre på om kommunen har kapasitet til dette innen 01.08.26. I tillegg står enkelte skoler allerede foran nødvendige nedbemanninger på grunn av tildelte budsjetter. To parallelle nedbemanningsprosesser – én som følge av økonomi og én som følge av strukturendring – vurderes som svært uheldig. Disse prosessene bør ses i sammenheng dersom kommunestyret vedtar endringer i mars 2026.

Etter vår vurdering er tiden for knapp til å sikre en kvalitativt god og forsvarlig prosess dersom omstruktureringen skal være gjennomført innen skolestart høsten 2026.

3. Misvisende bakgrunnsmateriale

Det er vesentlige svakheter i bakgrunns materialet knyttet til kapasitet ved enkelte skoler. Små enheter som ikke kan ta imot elever fra andre kretser, burde ikke inkluderes i samlet kapasitetstall. Dette gir en misvisende fremstilling av reell kapasitet i de skolene som faktisk vil kunne ta imot elever ved en omstrukturering.

Det er behov for en nærmere vurdering av om det er realistisk å gjennomføre en overflytting av elever fra Lyngheim til Rana ungdomsskole avdeling Mo allerede i 2028. Dette forutsetter en grundig gjennomgang av kapasiteten ved avdeling Mo, både når det gjelder fag- og timefordeling for barnetrinn og ungdomstrinn.

I tillegg må flerbruk av undervisningsrom vurderes opp mot lovkrav og forsvarlighet. Elever på ungdomstrinnet vil måtte forflytte seg til avdeling Mo for å gjennomføre undervisning i mat og helse samt kunst og håndverk. Dette skaper betydelige utfordringer for skoleledernes ansvar etter Opplæringsloven kapittel 12 om elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø.

Det mangler også en vurdering av nødvendige investeringer ved skoler som skal ta imot mange nye elever. Selv om enkelte tiltak er nevnt for noen skoler, er behovene ved skoler som for eksempel Hauknes, som står foran en elevtallsøkning på rundt 50 % fra høsten 2026 – ikke synliggjort. Dette gjelder blant annet kapasitet til SFO, kjøkken- og matoppbevaring samt grupperom, som allerede er presset. Fraværet av slike vurderinger gir et ufullstendig bilde av forutsetningene for en forsvarlig gjennomføring og understøtter vår bekymring for tidsperspektivet.

4. Kostnadsbildet

Rana kommune har etter tidligere strukturendringer allerede svært lave driftsutgifter per elev. Tall fra Utdanningsdirektoratet viser at Rana ligger mellom 13 000 og 33 000 kroner under sammenlignbare kommuner i Nord-Norge (kostragruppe 9). Skal Rana opp på nivå med disse kommunene, måtte det årlige driftsbudsjettet økes betydelig.

Kommuner i kostragruppe 9	Driftsutgifter grunnskole per elev 2024	Antall elever	Hvis Rana skulle hatt samme driftsbudsjett	Hvis Rana skulle hatt samme driftsnivå, måtte vi brukt så mye mer
Rana	146 727	2 799	410 688 873	
Narvik	173 339	2 215	485 175 861	74 millioner
Harstad	159 874	2704	447 487 326	37 millioner

Alta	179 268	2 743	501 771 132	91 millioner
------	---------	-------	-------------	--------------

Kilde:

<https://www.udir.no/tall-og-forskning/statistikk/statistikk-grunnskole/okonomi-grunnskole/>

Dette viser at kommunen i dag driver skolesektoren på et svært lavt kostnadsnivå. Eventuelle strukturendringer bør derfor sees i lys av at ytterligere effektiviseringskrav vil kunne ramme elevenes læringsmiljø og skolens kvalitet.

Avslutning

Skolelederforbundet mener at Rana kommune står ovenfor en svært omfattende omstilling som vil kreve mye av våre medlemmer, herunder:

- realistiske tidsrammer
- tilstrekkelig administrativ og juridisk støtte til skoleledere
- kvalitetssikrede kapasitets- og økonomiberegninger
- tydelige planer for ivaretagelse av ansatte og elever
- god medvirkning fra SU, FAU, ansatte og fagmiljøer

Vi anbefaler at kommunen legger opp til en prosess som gir nok tid og rom til faglig forsvarlige beslutninger, trygg gjennomføring og ivaretagelse av alle berørte, og at en eventuell igangsettelse ikke skjer før 01.08.2027 dersom vedtak fattes 10.mars.

Skolelederforbundet lokallag Rana 06.02.2026